

בס"ד גליון 21

היות מיר האבן
געדרוקט א
כאגדעניצטע צאל
ביטע רעזערווירן דעם
קונטרס פאר קנדער
אונטער די
בר-מצוה.

סדר הלימודים

תשרי תשפ"ה

טייערע קנדער
נעמט מיט דעם
קונטרס קיין אומאן
פאר

צדה לדרך

מתמידים זהודעתם לבניך

1-646-585-2977

1-518-329-9227

1-518-329-9216

ארץ ישראל
073-351-7202

ענגלאנד
020-376-97807

_____ תלמיד'ס נאמען
_____ נאמען פון טאטע
_____ אדרעסס
_____ שטאט, לאנד
_____ טעלעפאן נומער
_____ תלמוד תורה _____ כּתה _____

טייערע ברסלב'ער אינגל,

אזוי ווי די האסט די זכיה צו פארן צום הייליגן רבין, ווילן מיר דיר געבן א מתנה אויפן וועג וואס וועט דיר באגלייטן און באשיינען דיין וועג אז עס זאל דיר זיין געשמאק. דער קונטרס וועט דיר העלפן בעז"ה מאכן א קידוש השם ווען דייע ארומיגע וועלן באמערקן ווי אזוי עס פירט זיך אויף א ברסלב'ער אינגל מיט א שיינעם אויפירונג און דער עיקר איז אויך אז די לאנגע וועגן און שטעגן זאל ווערן אויסגעניצט ווי מען דארף. געדענק! דער הייליגער רבי האט געזאגט: "קעניגן און הערן וועלן שיקן זייערע קינדער צו מיר לערנען דרך ארץ".

דער הייליגער רבי זאגט אין ספר המדות (אות דרך), *כְּשֶׁתְּרַצֶּה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ, תִּקְשֵׁר אֶת עַצְמְךָ קֹדֶם בְּמִדַּת הַבְּטָחוֹן, וְעַל-יְדֵי זֶה לֹא יִגַּף רִגְלֶךָ*. "אז ווען מען וויל גיין אויף א וועג, זאל מען זיך קודם מקשר זיין מיט מדת הבטחון אזוי וועסטו זיך נישט אנקלאפן דיין פיס", גרייט זיך אן מיט אמונה און בטחון אז אפילו די וועג מאטערט אויס, זאל עס נישט אויסקלאפן אויף דיר, דער באשעפער איז מיט דיר... אזוי אויך זאגט דארט דער רבי, *כְּשֶׁתִּלְךָ בְּדֶרֶךְ, תִּתֵּן קֹדֶם לַעֲדָקָה*. "אז ווען מען גייט אויף א וועג זאל מען געבן צדקה", פארגעס נישט צו לייגן א פרוטה לצדקה פארן ארויספארן.

נאך איין אינטערעסאנטע זאך וואס דער הייליגער רבי זאגט (אות חן): *"עֲסֵק הַתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ גּוֹתֶנֶת חֵן"*. ווען מען איז עוסק אין תורה אויפן וועג, באקומט מען חן".

מיט דער הילף פון דעם קונטרס וועסטו קענען פארברענגען, זינגען, שרייבן, לערנען, דאווענען א.ד.ג. פארשטייט זיך אליין אז זיכער האסטו זיך אנגעגרייט דייע אייגענע סדרים, מיר געבן נאר צו א באנוס צו קענען אנפילן די לאנגע שעהן און טעג.

מיר ענדיגן צו מיט א תפלה אז מיר זאלן זוכה אויסצוניצן ריכטיג די הייליגע טעג אין שאטן פון הייליגן רבין.

כתיבה וחתומה טובה
ווינטשט מתמידים והודעתם לבניך

טייערע ברסלבער אינגל

וועלכער איז זוכה צו בענקען צום הייליגן רבין פון שטוב.
אזוי ווי דו האסט זייער שטארק געוואלט פארן צום הייליגן רבין, אבער למעשה ביסטו געבליבן אין שטוב לויט די הוראה פון דייע געטרייע עלטערן, ווילן מיר דיר געבן א מתנה וואס וועט דיר באגלייטן און באשיינען די הייליגע טעג אז עס זאל דיר זיין געשמאק וואו דו ביסט. דער קונטרס וועט דיר העלפן בעז"ה מאכן א קידוש השם ווען דייע ארומיגע וועלן באמערקן ווי אזוי עס פירט זיך אויף א ברסלבער אינגל מיט א שיינעם אויפירונג און דער עיקר איז צו געדענקען אז כיבוד אב ואם איז א דאורייתא, יעצט האסטו א פאסיגע געלעגנהייט דאס צו מקיים זיין. געדענק! וואס דער הייליגער בעל שם טוב זאגט: "אז דארט וואו די מחשבה פונעם מענטש איז, דארט איז דער מענטש", און דער הייליגער רבי האט אונז אזויפיל געלערנט איבער די מעלה פון רצונות, אז ווען א אינגל בענקט און וויל א זאך, האט ער שוין זוכה געווען דערצו, מיט דעם אליין אז ער האט געבענקט. מיט דער הילף פון דעם קונטרס וועסטו קענען פארברענגען, זינגען, שרייבן, לערנען, דאווענען א.ד.ג. פארשטייט זיך אליין אז זיכער האסטו זיך אנגעגרייט דייע אייגענע סדרים, מיר געבן נאר צו א באנוס צו קענען אנפילן די לאנגע שעה'ן און טעג. מיר ענדיגן צו מיט א תפלה אז מיר זאלן זוכה אויסצוניצן ריכטיג די הייליגע טעג מיט בענקשאפט צום הייליגן רבין.

כתיבה וחתימה טובה
ווינטשט מתמידים והודעתם לבניך

איך האב קיין צייט גישט...

(אויפן ניגון פון 'הודעתם לבניך דעם רבי'נס קינדערלעך')

אויף א געסל אין אוקריינע שפאציר איך זיך ארום
פֿרעגן מיר, ערלים פיל אויף די גאסן אומעטום
טוישן געלט? א סים קארטל? גריוונא אפֿשר פֿארט?
א טעקסי, ביליג, צום מארק פֿלאן אדער גאר צום עידפֿארט
קאפֿלעך, שאַלן, שיינע קוטשמעס, א מאדנע שפּילעריי
בילדער און קונץ ארבעט, א שיינע מאלעריי

איך האב קיין צייט גישט, איך דאנק זיי אפֿ פֿארן זיין מיר אזוי געטריי
פֿלוצלונג פון מיין מויל גליטשט זיך ארויס אוי, א געשדריי
צום ערשטן מאל ביים ציין מיטן תיקון הכללי
אונז צו רעטן, דער רבי נעמט אויף זיך די מי
ביים ציין דארט, די ד' אמות העכער פון דער וועלט
דער נהר המטהר, די טייך וואס שטענדיג קוועלט

רבי, רבי, איך בין געקומען פון אזוי ווייט צו גיין
העלף מיר מיינע אויגעלעך, צו קענען האלטן ריין
רבי, רבי, שעות לאנג זיך געמוטשעט אויפן וועג
פועל, ביים באשעפער, איך זאל טון נאר וואס מען מעג

ריין פון זינד, קעגן שטודעם ווינט, זיין א הייליג קינד,
בלייבן פעלן פֿעסט, און געווינען דעם פֿארמעסט

מיט עזות שטארק, ווי א גרויסע בארג,

אויף דיין כח איך שפאר זיך אן

רבי - דיינע עצות, און באגערן וועל איך טאן.

אין שום יאוש כלל...

מניעות מניעות, אוי וויפיל איז דער שיעור

ביי יעדע ריד, זיי קומען מיר אפיר

דער חשק צו פארמערן

נעם עס אן גערן

קיין פחד האב נישט בכלל

עס קוקט אויס ווי א בנגן

ס'איז נישט מער ווי א דמיון

אין שום יאוש כלל

תפלת הדרך

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו,
שתוליכנו לשלום ותצעידנו לשלום ותדריכנו
לשלום, ותסמכני לשלום, ותגיענו למחוז חפצנו
לחיים לשמחה ולשלום, ותצילנו מבף כל אויב
ואורב ולסמים וחיזת רעות בדרך, ומכל מיני
פרעניות המתרגשות ובאות לעולם ותשלח ברכה
והצלחה בכל מעשה ידנו, ותתננו לחן ולחסד
ולרחמים בעיניך ובעיני כל ראינו, ותגמלינו
חסדים טובים ותשמע קול תחנונינו, כי קל שמע
תפלה ותחנון אִתָּה: ברוך אַתָּה ה', שומע תפלה:

ספר
קצור שלחן ערוך

סימן קבח

דיני חודש אלול

סימן קבט

הלכות ראש השנה

סימן קכח - דיני חודש אלול

סעיף א'

מראש חדש אלול עד אחר יום הכפורים, המה ימי רצון. ואף כי בכל השנה הקדוש ברוך הוא מקבל תשובה מן השבים אליו בלב שלם, מכל מקום ימים אלו מבהרים יותר ומזמנים לתשובה, להיתם ימי רחמים וימי רצון, כי בראש חדש אלול, עלה משה אל הר סיני לקבל לוחות שניים, ונשתתה שם ארבעים יום, וירד בעשרה בתשרי, שהיה אז גמר כפרה. ומן אז הקדשו ימים אלו לימי רצון, ויום עשירי בתשרי ליום הכפורים. ומנהג ברב המקומות להתענות בערב ראש חדש אלול ולעשות סדר יום כפור קטן, כדי שייכנו לבם לתשובה. ואם חל ראש חדש בשבת, מקדימין ליום חמישי שלפניו. הרב אדוננו רבי יצחק לוריא זכרונו לברכה כתב, ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתו לך, ראשי תבות אלול, לומר כי חדש זה, הוא עת רצון לקבל תשובה על החטאים שעשה בכל השנה. וגם רמז שגם על השגגות צריך לעשות תשובה בחדש הזה. עוד אמרו דורשי רשומות, ומל ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך, ראשי תבות אלול. וכן אני לדודי ודודי לי, ראשי תבות אלול. וכן איש לרעהו ומתנות לאביונים ראשי תבות אלול. רמז לשלשה דברים, שהם, תשובה, תפלה וצדקה, שצריכין להזדרז בהם בחדש זה. ומל ה' וגו' רומז לתשובה. אני לדודי וגו' רומז לתפלה, שהיא רנת דודים. איש לרעהו ומתנות לאביונים, רומז לצדקה.

סעיף ב'

נוהגין לתקע שופר בחדש זה. ומתחילין ביום ב' בראש חדש ותוקעין בכל יום לאחר תפלת שחרית תקיעה שברים תרועה תקיעה, חוץ מערב ראש השנה, שמפסיקין בו, כדי להפסיק בין תקיעות רשות לתקיעות מצוה. וטעם התקיעות בחדש זה כדי לעורר את העם לתשובה, כי כן הוא הטבע של השופר לעורר ולהחריד, כמו שאמר הכתוב, אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. עוד נוהגין במדינות אלו מיום ב' בראש חדש אלול עד שמיני עצרת, אומרים בבקר ובערב לאחר התפלה, את המזמור לדוד ה' אורי וישעי. והוא על פי המדרש, ה' אורי, בראש השנה. וישעי ביום הכפורים. כי יצפני בסכה, רמז לסכות. עוד נוהגין לומר תהלים בצבור בכל מקום לפי מנהגו. משנכנס אלול עד יום הכפורים, כשכותב אדם אגרת לחברו, צריך לרמז בה בתחלתה או בסופה שהוא מבקש עליו ומברכו, שייזכה בימי הדיון, הבאים לטובה, להכתב ולהחתם בספר חיים טובים. (תקפא.)

סעיף ג'

אנשי מעשה, נוהגין לבדק בחדש זה תפלין ומזוזות שלהן. וכל אשר ימצא שם בדק בשאר מצות, יתקנו (מטה אפרים).

סעיף ד'

משבת שלאחר תשעה באב ולהלן, מפטירין בשבע שבתות, שבעה דנחמתא.

ואם חל א' דראש חדש אלול בשבת, דוחין עניה סוּעֶרָה ומפְטִירִין השמים כסאי, מפני שיש בה גם כן מנחמות ירושלים. ובשבת פרשת כי תצא, שאז מפְטִירִין רני עקרה, משלימין עליה גם עניה סוּעֶרָה, שהיא סמוכה לה. אם טעה בשבת ראש חדש אלול ואמר עניה סוּעֶרָה, אם נזכר קדם שברך לאחריה, יאמר גם השמים כסאי, ויברך לאחריה. ואם לא נזכר עד לאחר הברכות, יאמר השמים כסאי בלא ברכות. ואם חל ראש חדש אלול באחד בשבת, דוחין הפטרת מחר חדש, שאין בה מנחמות ירושלים, ומפְטִירִין עניה סוּעֶרָה.

סעיף ז'

ידקדקו לבחור שליח צבור שיתפלל סליחות ובימים הנוראים, איש שהוא הגון וגדול בתורה ובמעשים טובים, כפי מה שאפשר למצא. וגם שיהיה בן שלשים שנה, שאז כבר נחה רתיחת הדם של בחרותו ונכנע לבו. וגם יהא נשוי ויהיו לו בנים, שהוא שופך לבו ומפיל תחנונים מקירות הלב. וכן ידקדקו לבחור תוקע שיתקע שופר בראש השנה, וכן המקרא לפני התוקע, שיהיו בעלי תורה ויראה, כפי מה שאפשר להם למצא. מיהו כל ישראל כשרים לכל, רק שיהא מרצה לקהל. ואם רואה מחלקת בדבר, ימנע עצמו אף על פי שיהיה מי שאינו הגון (תקפא תקפה ובס"ח).

סעיף ח'

אבל כל שנים עשר חדש אחר אביו ואמו, לא יהא שליח צבור בראש השנה ויום הכפורים, ולא תוקע בראש השנה, אלא אם אין אחר הגון כמוהו. ואם הוא תוך שלשים על שאר קרובים, אם החזיק מכבד להתפלל או לתקע, מתר, כיון שראש השנה ויום הכפורים מבטלין גזרת שלשים. אבל אם לא החזיק, ויש אחר הגון כמוהו, יש להתמיר. אבל כל ימי הסליחות, אפלו בערב ראש השנה מתר לכל אבל להיות שליח צבור, אף לא בתוך שבועה.

ואם חל א' דראש חדש אלול בשבת, דוחין עניה סוּעֶרָה ומפְטִירִין השמים כסאי, מפני שיש בה גם כן מנחמות ירושלים. ובשבת פרשת כי תצא, שאז מפְטִירִין רני עקרה, משלימין עליה גם עניה סוּעֶרָה, שהיא סמוכה לה. אם טעה בשבת ראש חדש אלול ואמר עניה סוּעֶרָה, אם נזכר קדם שברך לאחריה, יאמר גם השמים כסאי, ויברך לאחריה. ואם לא נזכר עד לאחר הברכות, יאמר השמים כסאי בלא ברכות. ואם חל ראש חדש אלול באחד בשבת, דוחין הפטרת מחר חדש, שאין בה מנחמות ירושלים, ומפְטִירִין עניה סוּעֶרָה.

סעיף ה'

מיום ראשון [בשבת] שקדם ראש השנה ואילך, משכימין לסליחות. ואם חל ראש השנה ביום שני או ביום שלישי, מתחילין מיום ראשון בשבוע הקודם. וכשמשכימין, צריכין לטול ידיהם ולברך על גטילת ידים וברכת התורה. ואחר הסליחות יטול ידיו שנית בלא ברכה.

סעיף ו'

שליח הצבור שאומד סליחות, יתעטף בטלית מציצת קדם שמתחיל אשרי. ולפי שיש ספק אם יברך ברכה על טלית שלו כשלוּבְשׁוֹ בלילה או לא יברך, על כן לא יטל את שלו, וגם לא טלית הקהל, אלא ישאל לו טלית מאחר. ואם אין בנמצא טלית כלל, יכולין לומר סליחות ושלוש עשרה מדות גם בלא טלית. יש מקומות נוהגין שהמתפלל סליחות, מתפלל גם שחרית ומנחה וגם מעריב שלפניו, והוא קודם לאבל ולמוהל ו"לאר צייט" [לבעל יום זכרון] (תקפא). טוב

סעיף ט'

יחיד האומר סליחות, אינו רשאי לומר שלש עשרה מדות דרך הפלה ובקשה, אלא דרך קריאה בתורה בנגון ובטעמים. וכן במקום שנזכרות שלש עשרה מדות, כגון וזכר לנו היום ברית שלש עשרה וכדומה, יש לו לדלג. וכן הבקשות שהן בלשון ארמית, כגון מחי ומסי וכו', מן די בשמיא וכו' לא יאמרן אלא בעשרה (סימן קא תקסח תקפא).

סעיף י'

אבל אסור לצאת מביתו ללכת לבית הכנסת לומר סליחות, מלבד בערב ראש השנה, שמרבים בסליחות.

סעיף יא'

שליח הצבור שיתפלל בימים הנוראים וכן התוקע, צריכין לפרוש את עצמן שלשה ימים לפני ראש השנה מכל דבר המביא לידי טמאה, וילמדו כפי יכלתם פרושי התפלות והפיוטים והלכות תקיעות (תקפא). וגם ילמדו ספרי מוסר המעוררים את לב האדם, וייראו מפחד ה' ומהדר גאונו בקומו לשפט את הארץ. ואם לא נמצא להם תוקע שהוא בעל תורה, יראו על כל פנים שיהא המקרא בעל תורה, ויהא בקי בהלכות תקיעת שופר, שאם תאדע איזה טעות בתקיעות, ידע מה לעשות, וגם שיזע לבדק את השופר אם הוא כשר (עין סימן תקפה ובסידור).

סעיף יב'

הרבה נוהגין להתענות בעשרת ימי תשובה, ולפי שחסרים ד' ימים שאינם מתענים בהם, דהינו ב' ימים של ראש השנה, שבת, וערב יום הכפורים. על כן מתענין תמורתן ד' ימים

בימי הסליחות שקדם ראש השנה, דהינו יום א' דסליחות. וערב ראש השנה, ועוד ב' ימים בינתיים, ובחריים ביום ב' וה. ואם ארעה להם סעודת מצוה, יכולין לאכול ויתענו יום אחר תמורתו. או אם יודעים שתהיה להם סעודת מצוה, יתענו מקדם יום אחד תמורתו (עין לעיל סימן קכז סעיף ג וסעיף יד) (תקסח תקפא).

סעיף יג'

נוהגין לילך בערב ראש השנה אחר תפלת שחרית לבית הקברות להשתטח על קברי הצדיקים, ונותנים שם צדקה לעניים, ומרבים תחנונים לעזור את הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה, שימליצו טוב בעדנו ביום הדין. וגם מחמת שהוא מקום קבורת הצדיקים, המקום הוא קדוש וטהור, והתפלה מקבלת שם ביותר, בהיותה על אדמת קדש, ויעשה הקדוש ברוך הוא חסד בזכות הצדיקים. אבל אל ישום מגמתו נגד המתים השוכנים שם, כי קרוב הדבר שיהיה בכלל ודורש אל המתים. אך יבקש מהשם, יתברך שמו, שירחם עליו בזכות הצדיקים שוכני עפר (תקפא). כשבא אל בית הקברות, אם לא ראה את הקברים שלשים יום, צריך לברך, אשר יצר אתכם בדין וכו' (לעיל סימן ס סעיף יא). כשבא אל הקבר, יש לו לומר, יהי רצון שתהא מנוחתו של (פלוני) הקבור פה בכבוד, וזכותו יעמד לי. כשמישים ידו על הקבר, יש לשום יד שמאלו דוקא ולא ימינו, ויאמר את הפסוק, ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך יחליץ והיית כגן רוה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. תשכב בשלום, ותישן בשלום, עד בוא מנחם משמיע שלום. (וכששם ידו, יכון בפסוק ונחך, שיש בו ט"ו תבות כמנין קשרי הדי) (ברכי יוסף סימן רכז). אין לילך על קבר אחד שתי

סעיף טו'

מְכַבְּסִין ומְסַתְפְּרִין בְּעֶרְבֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְכַבּוֹד יוֹם טוֹב, וַיֵּשׁ לְזַהֵר לְגַלַּח קִדְמֵי חֲצוֹת הַיּוֹם וְטוֹבְלִים וְלוֹבְשִׁים בְּגָדֵי שַׁבֵּת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, לְהִרְאוֹת שְׂאֵנוּ בְּטוֹחִים בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שְׂיוֹצִיא לְאוֹר מִשְׁפָּטָנוּ.

סעיף טז'

נֹזְהָגִין לַעֲשׂוֹת הַתֵּרֵת נְדָרִים בְּעֶרְבֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה (וְהִרְמֵנוּ לֹא יִחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל, סוֹפֵי תְבוֹת אֲלוּל) וְמִי שְׂאִינוּ מִבֵּין מֵה שֶׁהוּא אוֹמֵר בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ, יֹאמֵר בְּלִשׁוֹן (אֲשַׁכְּנֶנּוּ) [לְעַז], כְּמוֹ שֶׁהוּא מִבֵּין (סִימֵן תִּקְפֵּא וּבַחֲיִ"א).

פְּעָמִים בְּיוֹם אֶחָד. הַקּוֹרֵא כָּתֵב שְׁעַל גְּבִי הַמַּצְבֵּה, אִם הוּא כָּתֵב בּוֹלֵט, קִשָּׁה לְשִׁכְחָה. וְסָגְלָה לּוֹמֵר, אֲהַבָּה רַבָּה עַד וְלִיחֻדָּךְ בְּאַהֲבָה (רַכְז).

סעיף יז'

בְּעֶרְבֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה נִהְגוּ כָּלֵם לְהַתְעַנּוֹת עַד אַחַר מִנְחָה, שְׂאִז טוֹעֵמִין אִיזָה דְּבַר, שְׁלֵא לְכַנֵּס לְיוֹם טוֹב כְּשֶׁהוּא מְעַנָּה. וְכֹל הַיּוֹם, יַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וּבִמְצוֹת וּבַתְּשׁוּבָה, וּמְכַל שְׁכָן בְּעִבְרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחַבְרוֹ. וְלֹא יִמְתִּין עַד עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים אֲלֵא יְקַדֵּים אֶת עַצְמוֹ הַיּוֹם לְבַקֵּשׁ מִחֲבָרוֹ מַחִילָה.

סימן קכט - הלכות ראש השנה

בְּרַכָּה בְּמָקוֹם שְׁלֵא תִקְנוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבְרַכָּה. וְטוֹב יוֹתֵר לְהַתְפַּלֵּל בְּאַבְרָם זְקוּפִים וּבְלֵב כְּפוּף וּבְדַמְעוֹת. וְמֵה שְׁנוּהֵגִין לְהַתְפַּלֵּל בְּקוֹל רֵם, יֵשׁ לְבַטֵּל, כִּי יֵשׁ לְהַתְפַּלֵּל בְּלִחַשׁ כְּמוֹ בְּכֹל הַשָּׁנָה. וַיֵּשׁ מִתִּירֵין לְהַגְבִּיָּה קוֹלוֹ מְעַט, אֲבָל לֹא הִרְבָּה. יִזְהַר לְדַקְדֵּק בְּתַפְלָתוֹ הַיָּטֵב, שְׁלֵא יִשְׁנֶה שׁוֹם נִקְדָּה. וַיִּהְיֶה אַחַר סְדוּר אוֹ מַחְזוֹר שֶׁהוּא מְדַיֵּק הַיָּטֵב, לְהַתְפַּלֵּל מֵתוֹכוֹ.

סעיף יח'

כָּל הַשָּׁנָה, אוֹמְרִים בְּתַפְלָה, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ, מֶלֶךְ אוֹהֵב עֲדָקָה וּמִשְׁפָּט, חוּץ מִן רֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד לְאַחַר יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁעֲרִיכִין לּוֹמֵר, הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט. לְפִי שְׁבִימִים הָאֵלוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַאֵה מַלְכוּתוֹ לְשַׁפֵּט אֶת הָעוֹלָם. אִם טָעָה וְאָמַר הָאֵל הַקְּדוֹשׁ, אוֹ שֶׁהוּא מִסְפֵּק אִם אָמַר הָאֵל

סעיף א'

בְּכֹל הַקְּדִישִׁים שְׂאוֹמְרִים מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים, כּוֹפְלִין תְּבוֹת לְעֵלָא, הִינּוּ שְׂאוֹמְרִים לְעֵלָא לְעֵלָא (וְלֹא בּוֹיָ"ו וְלֵעֵלָא) וְכִיּוֹן שְׁבַקְדִישׁ צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת שְׁמָנָה וְעֶשְׂרִים תְּבוֹת וּבְכֹל הַשָּׁנָה אוֹמְרִים, לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא, אוֹמְרִים עִתָּה, לְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא (שַׁעֲתָ סִימֵן 10).

סעיף ב'

יֵשׁ נֹזְהָגִין לְהַתְפַּלֵּל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וּבִיּוֹם הַכַּפּוּרִים כָּל תְּפִלוֹת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּכַרְיַעָה וּבְכַפִּיפַת הָרֵאשׁ. וְאִמְנָם כִּיּוֹן שְׁעֲרִיכִין לְכַרְוַע בְּבְרַכַת מִגַּן אַבְרָהָם וּבְמוֹדִים בְּתַחֲלָה וּבְסוּף, עַל כֵּן קִדְמֵי שְׁמַגִּיעַ לְמַקּוֹמוֹת אֵלוֹ צְרִיךְ לְזַקֵּף אֶת עַצְמוֹ כְּדִי שְׂיִכְרַע בְּמַצּוֹת חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבְרַכָּה. גַּם אֲסוּר לְכַרְוַע בְּתַחֲלַת בְּרַכָּה וּבְסוּף

המברך את עמו ישראל בשלום. ואף בקדישים אומרים עושה השלום במדומיו וכו' (מטה אפרים).

סעיף ז'

אם חל ראש השנה בשבת, יש מקומות שאומרים לכו גרננה, כמו בשאר שבת. ויש מקומות שמתחילין, מזמור לדוד. ויש מקומות שמתחילין, מזמור שיר ליום השבת. וכל מקום יחזיק מנהגיו.

סעיף ח'

לאחר גמר תפלת מעריב בליל ראשון, נוהגין לומר כל אחד לחברו, לשנה טובה תכתב ותחתם. ולנקבה אומרים, תכתבי ותחתמי. אבל ביום, אין אומרים, לפי שכבר נגמרה הכתיבה קדם חצות היום, ובבליל שני, יש נוהגין לאמרו, כי לפעמים נדונין ביום שני (תקפב).

סעיף ט'

בסעודת הלילה, נוהגין לעשות סימנים לשנה טובה. טובלין פרוסת המוציא בדבש. ואחר שאכל כזית, אומר, יהי רצון שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה. ואחר כך טובל קצת תפוח מתוק בדבש ומברך עליו בנרא פרי העץ ואוכלו, ואחר כך אומר גם כן יהי רצון וכו', ונוהגין לאכל ראש של בעל חי ואומרים, יהי רצון שנהיה לראש. ויש להדר אחר ראש כבש, שיהיה גם כן זכר לאילו של יצחק. וגם ידקות אוכלים אותן שיש להן במדינה ההוא שם המורה לטובה. כמו זכר לאילו של יצחק. גם אוכלים אותן הידקות שיש להם במדינה ההיא שם המורה לטובה, כמו במדינתנו מעהרען (גור), ואומרים יהי

הקדוש או המלך הקדוש, אם נזכר תוך כדי דבור, ואמר המלך הקדוש, ואינו צריך לחזור לראש, וכן הדין בהמלך המשפט. אבל אם לא נזכר עד לאחר כדי דבור, אזי בהמלך הקדוש צריך לחזור לראש התפלה, (אפלו מספקא), מפני שישלש הברכות הראשונות נחשבות כאחת (כמו שכתוב בסיון יט סעיף ב). ואפלו שליה הצבור בחזרת התפלה צריך לחזור לראש, וצריכין לומר קדשה שנית. אבל בהמלך המשפט, אפלו יחיד, אינו צריך לחזור אפלו לאותה ברכה, כיון שהזכיר תבת מלך בברכה זאת. בכל השנה אם טעה ואמר, המלך הקדוש, המלך המשפט, אינו צריך לחזור (קיה תקפב).

סעיף ד'

בשבת ערבית, בברכת מעין שבע מגן אבות וכו', אומרים גם כן במקום האל הקדוש, המלך הקדוש. ואם טעה שליה הצבור ואמר האל הקדוש, אם נזכר מיד תוך כדי דבור, חוזר ואומר המלך הקדוש וכו', אבל לאחר כך, אינו חוזר (פרי חדש ופרי מגדים).

סעיף ה'

אם שכח זכרנו, או מי כמוך, וכתב, בספר חיים, ולא נזכר עד שאמר ברוך אתה ה', כיון שאמר את השם, גומר את הברכה ומתפלל כסדר, ואינו צריך לחזור. וכן אם שכח לומר ובכן תן פחדך וחתם המלך הקדוש, ואפלו לא אמר עדין רק ברוך אתה ה', חותם המלך הקדוש ואומר אתה בחרתנו וכו'.

סעיף ו'

בסיום השמונה עשרה, יש מסימים עושה השלום, ויש שאינם משנין אלא אומרים

שלא להאריך בשברים עד שיהא כל שבר כמו ט' כחות כי בזה, אפלו בדיעבד אינו יוצא. והתקיעות המה הברות פשוטות. ובסדר תקיעה שברים תרועה תקיעה, תהא כל תקיעה, ארכה כמו השברים עם התרועה, דהינו כמו ח"י כחות. ובסדר תקיעה שברים תקיעה, תהא כל תקיעה, ארכה כמו השברים, דהינו כמו ט' כחות. וכן בסדר תקיעה תרועה תקיעה. בתקיעות שקדם תפלת מוסף, יש לעשות השברים עם התרועה בגשימה אחת. ולכן המקרא יקרא בפעם אחת שברים תרועה. ובתקיעות שבתוך חזרת התפלה יש לעשותם בשתי גשימות. ומכל מקום לא יפסיק ביניהם אלא יהיו תכופים זה לזה, והמקרא יקרא גם כן שניהם בפעם אחת (תקפ).

סעיף יד'

כשהתוקע אומר את הברכות, אל יאמרו הקהל, ברוך הוא וברוך שמו (עין לעיל סימן ו סעיף ה), אך ישמעו היטב את הברכות, ואחר כל ברכה יאמרו בכונה אמן. ואסור להפסיק מכאן עד לאחר כל התקיעות שבתורת התפלה (קכד תקצב). ועל כן אין לשמש להכריז, שתיהם יפה בשעת התפלה, אף שהוא נוהג כן בפעם אחרת (מטה אפרים).

סעיף טו'

נוהגין העולם לומר בין הסדרים יהי רצון וכו', כמו שנדפס במחזורים. וצריכין לזהר מאד, שלא להוציא בפה שמות המלאכים הנזכרים שם. ובהרבה קהלות אין אומרים כלל את יהיה רצון, וכן נכון יותר. והעקר הוא להתעורר אז בתשובה בלב שלם (תקצב תקפד ובסד"ה) וכמו שכתב הרמב"ם זכרונו לברכה (בהלכות תשובה פרק ג הלכה ד), וזה לשונו, אף

רצון שירבו זכותינו. ויש נוהגין גם כן להדר לאכל דגים, שיש רמז לפרות ולרבות כמו הדגים. ואין לבשל אותם בחמץ, כי אין אוכלים דברים חמוצים או מרירים בראש השנה. ואוכלין בשר שמן וכל מיני מתיקה. גם נוהגין שלא לאכל אגוזים ולוזים, כי אגוז בגמטריא ח"ט, וגם מרבים פחה וניעה המבטלים את התפלה (תקפג). ויש ללמד על השלחן תורה. ונוהגין קצת ללמד משניות מסכת ראש השנה (היא).

סעיף יא'

בראש השנה כשאומר אבינו מלכנו חטאנו לפניך, אין להכות באגרוף על החזה כמו בחל וביום הכפורים, כי אין אומרים ודוי בראש השנה שהוא יום טוב. אלא יכון הפרוש, אבינו מלכנו חטאנו לפניך, כלומר, אבותינו חטאו לפניך שעבדו עבודה זרה, אבל אנחנו אין לנו מלך אלא אתה. לכן אבינו מלכנו, עשה עמנו למען שמך (תקפד).

סעיף יב'

בשעת הוצאת ספר תורה, נוהגין לומר שלש עשרה מדות, ויש להתחיל מן ויעבר. ויאמר, ויעבר ה' על פניו ויקרא, ה', ה' וגו' (עין מא סימן תכב ועין בג"א כלל ה סימן ב). ובשבת, יש מקומות שאין אומרים שלש עשרה מדות, ולא רבוננו של עולם.

סעיף יג'

שעור התקיעות, לכתחלה צריך להיות כר, התרועה היא ט' כחות קצרים. והשברים יעשה ג' שברים זה אחר זה, וכל שבר יהא ארוך כמו ג' כחות קצרים מן התרועה, ונמצא שגם השברים הם כמו ט' כחות. ויזהר מאד

סעיף יח'

אם יש מילה, מלין לאחר ההפטרָה קדם תקיעת שופר. והרמז, זכר ברית אברהם (ו' מילה). ועקדת יצחק (זה שופר). ובשבת, מלין אחר אשרי. ואם צריכין למול אצל היוולדת, מלין אחר היציאה מבית הכנסת.

סעיף יט'

מי שיצא בתקיעת שופר וצריך לתקע בשביל אחרים, יכול גם כן לברך את הברכות. ומכל מקום יותר נכון שזה שצריך לצאת, הוא יברך את הברכות. והתוקע בשביל נשים, אם הוא כבר יצא, לא יברך את הברכות, אלא האשה תברך, כיון דמצד הדין נשים פטורות מתקיעת שופר, משום דהוי מצות עשה שהזמן גרמה. ויש אומרים, דמי שיצא, לא יתקע כלל בשביל נשים. והרוצה לתקע בשביל נשים, יתקע קדם שישמע התקיעות בבית הכנסת, ויברך על התקיעות ויכון שיצא בהן, ובלבד שלא יהיה זה בשלש שעות הראשונות של היום, כי אז אין לתקע ביחידות, או שיחקה להן בשעה שתוקעין בבית הכנסת, או לאחר התקיעות שבבית הכנסת, אלא שיכון שלא לצאת בתקיעות אלו, אלא בתקיעות שהוא יתקע לפני האשה ויברך עליהן. ואף על גב שהולך אחר כך לבית הכנסת להתפלל מוסף ולשמע התקיעות שבתפלה, אין ההפסק מצריכו לברך שנית, דכלהו תקיעות חדא מצוה גינהו. ואם האשה חלושה וצריכה לאכול קדם התקיעות, יכולה לאכול (תקפה תקפט).

על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזרת הכתוב, רמז יש בה, כלומר, עורו ישנים משנתכם, ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם, וחזרו בתשובה, וחזרו בוראכם אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל, הביטו לנפשותיכם, והטיבו דרכיכם ומעלליכם. יעזב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה וכו', עד כאן לשונו.

סעיף טז'

בחזרת התפלה, כשאומר שליח הצבור ואנחנו כורעים, נוהגין שגם הצבור אומרים עמו, וגם כורעים ומשתחוים, אבל אין נופלים על פניהם, רק ביום הכפורים בסדר העבודה. וגם שליח הצבור כורע על ברךיו, אבל אסור לעקר ממקומו בשעת התפלה. ולכן נוהגין שיעמד קצת רחוק מן העמוד, כדי שיוכל לרעע על ברךיו בלי עקירה ממקומו, והעומדים אצלו מסיעים אותו לעמוד, שלא יצטרך לעקר וגליו. התקיעות שבתוך חזרת התפלה, אין לשליח הצבור לתקע, אלא אם הוא בטוח שלא תתבלבל דעתו על ידי כך (קלה תקפה תרכא).

סעיף יז'

בתקיעות שבתוך חזרת התפלה, יש מנהגים שונים כמה תוקעין, וכל מקום יחזיק מנהגו. וכן בתקיעות שלאחר התפלה, יש מנהגים שונים. ולאחר שגמרו כל התקיעות כפי מנהג המקום, יש להצניע את השופר ולא יתקעו יותר. אפלו מי שרוצה להיות תוקע ביום שני, אין לו לתקע ביום ראשון להתלמד (תקצב תקצו).

בגדיו לבנים ונקיים מכל חטא. אם חל יום ראשון בשבת הולכין ביום שני (תקפג ובסידור).

סעיף כב'

לאחר שהזרין לבית הכנסת ועדין לא הגיע זמן ערבית, יזהר מהברת מדעים, שלא יבוא חס ושלום, לדברים בטלים. אך יעסק בתורה או בתהלים או בספרי מוסר, כי קדוש היום לאזוננו.

סעיף כג'

שני ימים טובים של ראש השנה, כיום אחד הן חשובים, וקדשה אחת הן (עין לעיל סמן צט סעיף ב) ולכן נחלקו הפוסקים, אם לברך בליל שני בקדוש וכן בהדלקת הנרות וכן בתקיעות של היום שני שהחיינו או לא, כי יש אומרים, כיון דקדשה אחת הן וכבר ברך שהחיינו בראשון, אינו צריך לברך עוד בשני. ועל כן נוהגים שבקדוש ליל שני, מניחין על השלחן פרי חדש, שתהא ברכת שהחיינו שבקדוש גם על הפרי, או שלובש בגד חדש. ואם אין לו אינו מעכב, ואומר שהחיינו בקדוש (כי אנו תופסין העקר כהפוסקים שאומרים שצריך לברך שהחיינו) וכן האשה בהדלקת הנרות בליל שני (אם נוהגת לברך שהחיינו איז על כל פנים) אם אפשר, תלבש בגד חדש או תניח פרי חדש, שתהא ברכת שהחיינו גם על זה. ואם אין לה, אינו מעכב. וכן התוקע ביום שני, אם אפשר, יש לו ללבוש בגד חדש. ואם חל יום ראשון בשבת אינו צריך, דהא עדין לא ברכו שהחיינו על השופר (סימן תר).

תחלה ברכת על המחיה על מה שאכל, ואפלו יאכל ממינים אלו גם בתוך הסעודה (עין חיי אדם כלל מ"א).

סעיף ב'

כשיוצאין מבית הכנסת, יש ללכת בשובה ונחת, שמח וטוב לב, בבטחון כי שמע ה' בקול תפלתנו ותקיעותינו ברחמים, ואוכלין ושותין כיד ה' הטובה. ומכל מקום יזהר שלא לאכל אכילה גסה, ותהא יראת ה' על פניו. ויש ללמד תורה על השלחן. לאחר ברכת המזון, אין לישן, אלא הולכין לבית הכנסת ואומרים תהלים בצבור עד תפלת מנחה. ואך מי שראשו כבד עליו, יכול לישון מעט קדם שיילך לבית הכנסת.

סעיף כא'

לאחר תפלת מנחה, הולכין אל הנהר (לזכר זכות העקדה, דאיתא במדרש כשהלך אברהם אבינו עם יצחק בנו לעקדה, עשה השטן את עצמו כמו נהר לעכבו, ועבר אברהם אבינו, עליו השלום, בנהר עד צוארו ואמר, הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש. ועוד יש טעם, מפני שאנו ממליכין היום את הקדוש ברוך הוא עלינו, והדרך הוא למשח את המלכים אצל הנהר, לרמוז שתמשך מלכותם) וטוב שיהיה מחוץ לעיר ויש בו דגים (לזכר שאנו משולים כדגים חיים הללו שנאחזים במצודה, כך אנו נאחזים במצודת המות והדין, ומתוך כך נהרהר יותר בתשובה. עוד טעם, סימן שלא תשלט בנו עין רעה כמו בדגים, ונפרה ונרבה כדגים. ויש אומרים, הטעם, כי לדגים אין גבינים [עפעפים] ועיניהם תמיד פתוחות, כדי להתעורר עינא פקיהא דלעילא) ואם אין שם נהר שיש בו דגים, הולכין לנהר אחר או לבאר, ואומרים הפסוקים מי אל כמוך וכ' כפתוב בסדורים בסדר תשליך. ומנערים שולי הבגדים, והוא לרמוז בעלמא, לתן לב להשליך את החטאים ולחפש ולחקר דרכיו מהיום והלאה, שיהיו

טייערע קינדער, דאסמאל וועלן ענק אליינס זיין די מלמדים...

איר האט די אויפגאבע צו מאכן אליין די בחינות, אדער קענסטו בעטן דיין ברודער אדער טאטע זאל דיר פארהערן פון די סעיפים פון קיצור שלחן ערוך, הלכות וואס קען דיר העלפן משך די טעג פון אלול תשרי.

אגט ה'תש"ח

שאלה א:

תשובה:

שאלה ב:

תשובה:

שאלה ג:

תשובה:

שאלה ד:

תשובה:

שאלה ה:

תשובה:

שאלה ו:

תשובה:

שאלה ז:

תשובה:

שאלה ח:

תשובה:

דעם רבי'נס ראש השנה

שיחות הר"ן - חיי מוהר"ן

אות ריד

שום זמן כָּלל, כי כָּל השנה חולף ועובר
כְּהַרְף עֵינַי:

קכו

(כג) דַּרְכֵנוּ הִיָּה לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֹאשׁ-
הַשָּׁנָה וְעַל שַׁבַּת חֲנֻכָּה וְעַל חַג הַשְּׁבוּעוֹת
וּבְאֵלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה זְמַנִּים הֵיינו אֲצִלוֹ
תְּמִיד מִיּוֹם שֶׁקָּבַע דִּירְתוֹ פֶּה בְּרֶסֶלֶב.
וְהָיָה מִצְוָה וּמְזֻהָר לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ בְּאֵלוֹ
הַשְּׁלֵשָׁה זְמַנִּים וְהָיָה תְּמִיד אוֹמֵר תּוֹרָה
נִפְלְאָה בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָּה בְּאֵלוֹ הַזְּמַנִּים.
הֵיינו בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה הָיָה אוֹמֵר הַתּוֹרָה
בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת בֵּין יוֹם רֹאשׁוֹן לְשֵׁנִי,
וְהַתְּחִיל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְנִכְנַס הַרְבֵּה
לְתוֹךְ לַיִל שֵׁנִי שֶׁל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה. וּבְשַׁבַּת
חֲנֻכָּה אָמַר הַתּוֹרָה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית,
וּבְשַׁבּוּעוֹת הָיָה אוֹמְרָה גַם-כֵּן כְּמוֹ
בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת שֶׁל יוֹם שֵׁנִי
דְּשַׁבּוּעוֹת וְנִכְנַס הַרְבֵּה לְתוֹךְ לַיִל שֵׁנִי.
אֵךְ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר הִזְהִיר לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל
רֹאשׁ-הַשָּׁנָה.

ואמר שעל ראש-השנה הוא רוצה שיהיו

שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ שְׂאֵמֶר: כְּשֶׁאָדָם שׁוֹאֵל
לְהַצְדִּיק אִם לַעֲשׂוֹת דְּבַר שְׂיֵשׁ בּוֹ מִסִּירַת
נֶפֶשׁ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא רְאוּי לוֹ
לְהָשִׁיב וּלְצוּוֹת עָלָיו שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת וְאֵף
עַל פִּי כֵן הַשׁוֹאֵל אֵין צְרִיךְ לְקַיֵּם דְּבָרָיו
כֵּן שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ:

עוד שמעתי בענין אחר: כל מה שהצדיק
מִצְוָה לַעֲשׂוֹת צְרִיךְ לְקַיֵּם, רַק כְּשֶׁמִּצְוָה
שְׁלֵא לַסַּע עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצִלוֹ זֶה אֵין
צְרִיךְ לְקַיֵּם:

ערב ראש השנה ראוי לתן על פדיון:

אות רטו

אמר: אצלי העקר הוא ראש השנה,
וְתַכְרָךְ כְּשֶׁחֹלֵף וְעוֹבֵר רֹאשׁ
הַשָּׁנָה אֲנִי מֵטָה אֲזַנִּי
וְשׁוֹמֵעַ אִם
מִכֵּין בַּכֶּתֶל
לְעוֹרֵר לְסִלִּיחוֹת
לְשָׁנָה הַבָּאָה כִּי אֵין

בְּאוֹמְיִן, וְאָמַר לָנוּ מָה אָמַר לָכֶם אֵין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, הֵינּוּ לְהִיּוֹת אֶצְלֵי עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. אַף-עַל-פִּי שִׁשְׁאָר צְדִיקִים אֵינָם אוֹמְרִים כֵּךְ, כִּי אֶצְלָם אֵינּוּ חֵיבוֹב גְּדוֹל כֹּל כֵּךְ לְהִיּוֹת אֶצְלָם עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, הָרִי עוֹד קָשִׁיָא אַחַת. [פְּלוֹמֵר בְּלֵא זֶה כְּבָר מְקַשִּׁים עָלָיו קָשִׁיּוֹת הַרְבֵּה תְּמִיד, וְיִהְיֶה קָשָׁה עָלָיו עוֹד קָשִׁיָא זֶה גַם-כֵּן מַה שֶּׁהוּא מְזַהֵיר בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה דִּיקָא יוֹתֵר מִשְׁאָר הַגְּדוֹלִים]. וְאָמַר שְׁכָל עֶסְקוֹ הוּא רַק רֵאשׁ-הַשָּׁנָה וְהַפְּלִיג אִזּוּ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה, וְאָמַר בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֵנוּ בְּזוֹ הַלִּשׁוֹן: (וּואַס זָאל אֵיךְ אֵיךְ זְאֵינְךְ וְאֵינְךְ קֵיין גְּרַעסִירס דְּעַר פֿון אֵיז נִיט פֿאַרהַנְדֵן, אֵי אַנְדֵּעֵרִי זְאֵינְךְ נִיט אוֹזִי, נָא אֵיז נָאךְ אַ קָשִׁיָא, גָּאָר מֵיין זַאךְ אֵיז רֵאשׁ-הַשָּׁנָה)

אַחֲרֵים אֵינָם אוֹמְרִים כֵּךְ נוּ זֶה עוֹד קוֹשִׁיָא כֹּל עֲנִינֵי הוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה] גַּם כְּבָר אָמַר (אוֹיף רֵאשׁ-הַשָּׁנָה דַּרְפֵן אֵלַע זֵיין). וְכָל זֶה הָיָה בְּאוֹמְיִן בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה הַאֲחֵרוֹן שְׂאִז דְּבַר עֲמָנוּ זֹאת. וְגַם מְכַבֵּר דְּבַר עֲמָנוּ הַרְבֵּה שֶׁהוּא מְזַהֵיר וּמְצַוֶּה לְכָל מִי שְׂרוּצָה לְשַׁמַּע וּלְצִיַּת אוֹתוֹ שִׁיְהִיָּה אֶצְלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְאָמַר שֶׁהֵינּוּ צְרִיכִין לְעִשׂוֹת כְּרוֹז וְכו' פִּמְבָּאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְדַבֵּר מְזֵה הַרְבֵּה כְּמָה פְּעָמִים:

מַעֲלַת הַמַּתְקָרְבִים אֵלָיו

רצא

אָמַר לְרַבִּי יוֹדֵל וְרַבִּי שְׁמוּאֵל אֵיזִיק וְזַכְרוֹנוֹ לְבִרְכָה כְּשֶׁהֵינּוּ נוֹסְעִים אֵלָיו

כֹּל אַנְשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ כָּלֶם כְּאֶחָד אֶצְלוֹ, אִישׁ לֹא יִהְיֶה נְעֵדֵר. וְגִדְל הַאֲזַהֲרָה שֶׁהַזְּהִיר לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה אֵין לְשַׁעַר וְהַכְּפִיל בְּאֲזַהֲרָה זֶה כְּמָה פְּעָמִים וְאָמַר שְׁכָל עֲנִינֵנוּ הוּא רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. גַּם בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה הַאֲחֵרוֹן בְּאוֹמְיִן דְּבַר עֲמָנוּ גַם-כֵּן מְזֵה מַעֲלַת מִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, וְאָמַר בְּזוֹ הַלִּשׁוֹן: מָה אָמַר לָכֶם אֵין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה. (וּבְלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֵנוּ: וּואַס זָאל אֵיךְ אֵיךְ זְאֵינְךְ וְאֵינְךְ קֵיין גְּרַעסִירס דְּעַר פֿון אֵיז נִיט דֵּא).

וְאָמַר וְאֵם אֶצְל הַצְּדִיקִים אַחֲרֵים אֵינּוּ כֹּל כֵּךְ חֵיבוֹב לְהִיּוֹת אֶצְלָם דִּיקָא עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה יְקָשָׁה עָלֵי עוֹד קָשִׁיָא אַחַת (אֵיז נָאךְ אֶקְשִׁיָּא). כְּלוֹמֵר שְׂאֵינּוּ רוּצָה לְתַרְץ וְלוֹמֵר הַטַּעַם רַק כְּאוֹמֵר שְׁבֵלֵא זֶה יֵשׁ כְּמָה קָשִׁיּוֹת עָלָיו וְיִהְיֶה עוֹד קָשִׁיָא זֶה גַם-כֵּן, מַה שֶּׁהוּא מְקַפִּיד מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה יוֹתֵר מִשְׁאָר כֹּל הַצְּדִיקִים. כִּי אַף-עַל-פִּי שֶׁאֶצְל כֹּל הַצְּדִיקִים הֵינּוּ נוֹסְעִים עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, אֲבָל שׁוּם אֶחָד מֵהֶם לֹא הַקְּפִיד וְלֹא הִזְהִיר כֹּל כֵּךְ כְּמוֹתוֹ. עוֹד מְבָאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִימָן ת"ג) מַה שְׂצֻוָּה לְעִשׂוֹת כְּרוֹז וְכו' וְאָמַר אִזּוּ שְׁכָל מִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה רָאוּי לוֹ לְשַׁמַּח מְאֹד, אֲכָלוּ מַעֲדָנִים וְכו'.

רכ

בְּעֶרְב־רֵאשׁ-הַשָּׁנָה דְּבַר עֲמָנוּ מִהֶרֶב מְבָרְסֵלֵב שְׁלֵא הָיָה עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה אִזּוּ

מעדנים ושתו ממתקים פי חדות ה' היא מעוזכם", וזה נאמר על ראש-השנה:

תד

אחד אמר לפניו שיהיה ניחא לו יותר להיות אצלו על שבת תשובה ולא על ראש-השנה, כי אין לו מקום לעמד שם בבית-המדרש, וגם אין לו אכסניא טובה לאכל וללון, ומחמת זה דעתו מבבלת מאד ואינו יכול להתפלל בכונה, על-כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש-השנה. השיב לו רבנו זכרונו לברכה בזו הלשון, אם לאכל אם שלא לאכל, אם לישן אם שלא לישן, אם להתפלל אם שלא להתפלל (רצונו לומר שלא להתפלל בכונה כראוי), אך ורק שתהיו אצלי על ראש-השנה יהיה איך שיהיה. (ואמר בלשון אשכנז בזו הלשון: יא עסין ניט עסין, יא שלאפין ניט שלאפין, יא דאווינען ניט דאווינען, אבי דו זאלסט ביי מיר זיין אויף ראש-השנה) (ובאמת כל דברים אלו הנ"ל הם רק דמיונות ופתיים של הבעל דבר, כי תודה לאל נראה בחוש שעל-פי הרב מתפללין יותר בכונה בכלל הקבוץ הקדוש על ראש-השנה, ממה שהיה מתפלל בביתו):

תה

ענה ואמר הראש-השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו

מדאשוב למעדוועדיוקע ופעם אחת היו רוצים לצאת לסביבות מעדוועדיוקע כדי להיות סמוכים אליו תמיד וכן עשו. אז אמר שהוא מתנגע מאד אחר הדרכים שלהם שהיו נוסעים בהם אליו. ואמר שבכל פסיעה ופסיעה שלהם כשנסעו אליו נברא מלאך מכל פסיעה ופסיעה. ואמרו לו הלא גם כמה יגיעות יש לנו וכמה פסיעות אנו הולכין קדם ששוכרין העגלה לנסע. השיב בודאי גם זה בכלל כי גם מאלו הפסיעות נברא מלאך מכל פסיעה ופסיעה. ובערב ראש-השנה האחרון באומין דבר מזה ואמר בזו הלשון. (איך ווינטש מיר אז איך זאל זוכה זיין צו זעהן דאס לעכטיקייט פון דיא וועגין וואס איר פארט אויף זייא צו מיר) אחלי שאזכה לראות אור בהירות הדרך שאתם נוסעים עליו אלי:

גדל יקרת ראש השנה שלו

תג

אמר, הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי שיהיו כלם על ראש-השנה איש לא יעדר. כי כל ענין שלי הוא רק ראש-השנה. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש-השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש-השנה ראוי לו לשמח מאד מאד. "אכלו

לְבִיתוֹ.

אחר-כֵּן בְּעֶרְב־רֵאשׁ-הַשָּׁנָה דִּבֵּר עִמָּנוּ מִזֶּה, וְאָמַר שֶׁעָלֵינוּ יֵשׁ רַחֲמָנוּת גְּדוּל. כִּי רָצָה בְּאֵמַת לְהִיּוֹת כְּאֵן עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, אֲךָ נִמְנַע מִחֲמַת הַנ"ל. אַחַר-

כֵּן עָנָה הוּא זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה וְאָמַר בְּקוֹל חֲזָק מֵעַמֶּק הַלֵּב וּמָה אָמַר לָכֵם אֵינְךָ דִּבֵּר גְּדוּל מִזֶּה, הֵינּוּ מִלְּהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן בְּקוֹל זֵיע סָגִיא (וְוִי אֲזוּי זָאל אִיךְ אִיךְ זָאגִין, קִיין גִּרַעסֶעֶרִס דֵּער פֿון אִיז נִיט פֿאַר הַאָנִין. אִי אַנְדֵּערַע גוֹטע יוֹדִין זָאגִין נִיט אֲזוּי, אִיז נָאךְ אַקְשִׁיא) [מָה אָמַר לָכֵם אֵינְךָ דִּבֵּר גְּדוּל מִזֶּה, וְאִם צְדִיקִים אַחֲרִים אֵינִם אוֹמְרִים כֵּן אִז עוֹד קְשִׁיא] (כְּלוֹמַר הֲלֹא בְּלֹא זֶה כְּבָר מִקְשִׁין עָלֵינוּ קְשִׁיּוֹת הַרְבֵּה וַיְהִי קְשָׁה עוֹד קְשִׁיא זֹאת גַּם-כֵּן מָה שֶׁהַקְּפִיד כָּל כֵּן לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה דִּיקָא.

וּמְכַלֵּל דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁדָּבַר אִז עִמָּנוּ לְמַדְנֵנוּ כְּמָה דְּבָרִים. לְמַדְנֵנוּ עוֹד הַפְּעַם עֲצָם גְּדוּל הַחַיּוּב לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. כִּי אֶף-עַל-פִּי שִׂידְעֵנוּ זֹאת מִכְּבָר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִרְבוּי דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים אִז בְּזֶה, וּמִתְנַוְעוֹתָיו הַנּוֹרָאוֹת אִז הֵבִינוּ עֲצָם הַחַיּוּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְבָאֵר זֹאת בְּכַתָּב.

וְגַם אִז לְמַדְנֵנוּ שֶׁרְצוֹנוּ חֲזָק לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ בְּאוּמִין עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה תְּמִיד לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וְשְׂאֵין דְּבַר גְּדוּל מִזֶּה.

וְגַם לְמַדְנֵנוּ כְּמָה צְרִיכִין לְחֻזַּק לְשַׁבֵּר

רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. לֹא מִבְּעֵיָא אֲתֵם פְּלָכֶם בְּוֵדָאֵי תְלוּיִין בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה שְׁלֵי, אֲלֵא אֲפִלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תְלוּי בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה שְׁלֵי:

תו

(ד) בְּעֶרְב־רֵאשׁ-הַשָּׁנָה הָאֲחֵרוֹן בְּאוּמִין עִמָּדְנוּ לְפָנֵינוּ בְּעַת שְׁנִתְנוּ לּוֹ הַצְּעֻטְלִיךְ [קוֹיטְלֵאךְ] שְׁלָנוּ וּמַעוֹת עַל פְּדִיּוֹן. אִז שְׂאֵל עַל אִישׁ אֶחָד מִנְעַמְרִיב שְׁלֹא בָא עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְהַתְּחִיל רַבִּי נַפְתָּלִי לְתַרְצוֹ וְלֹא קָבַל הַדְּבָרִים, וְהַקְּפִיד עָלָיו מָאד.

וְאַחַר-כֵּן דִּבֵּר עוֹד מֵאֶחָד שְׁלֹא בָא עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה מִחֲמַת רְבוּי מְנִיעוֹת, וּמִחֲמַת זֶה נִסֵּע לְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה קִדְּם רֵאשׁ-הַשָּׁנָה וְסִפֵּר לּוֹ הַמְּנִיעוֹת. וְצוּה לּוֹ רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּעֲצָמוֹ לְשׁוּב לְבֵיתוֹ וְלֹא יְהִיֵּה אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְזֶה הָאִישׁ הָיָה מְגֹדְלֵי הַחֲשׁוּבִים, וְהָיָה צַר לּוֹ מָאד מָה שְׁלֹא יִזְכֶּה לְהִיּוֹת נִמְנָה עִמָּנוּ בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְהַתְּחִיל לְהַתְּעַקֵּשׁ לְפָנֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שְׁלֹא יִשׁוּב לְבֵיתוֹ רַק יִשְׂאֵר אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְלֹא נִתְרַצָּה הוּא זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּדְבָרָיו וְגִרְשׁוֹ לְבֵיתוֹ. וְאִז אָמַר לּוֹ רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה. אֵינִי יוֹכֵל לְצִיר לְעַצְמִי הַצְּעֵר הַזֶּה מָה שְׂאֵתָה לֹא תְהִיֵּה אֲצִלִּי עַל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה. וְאָמַר לּוֹ הָאִישׁ הַנ"ל אִם-כֵּן אֲשִׂאֵר בְּכָאן, וְלֹא הַסְּפִים וְשָׁב

המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש-השנה שצריכים לשבּרם ביותר ולהיות דיקא על ראש-השנה, עד שאפלו אם הוא זכרונו לברכה בעצמו מצוה ומספּים לבלי להיות אצלו על ראש-השנה, חלילה להסתפל על זה, וצריכין לזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, פי הוא ישיב בודאי לבלי להיות, ואף-על-פי-כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה נוגע למה שאמרו רבותינו זכרונום לברכה (מכות י'): 'בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו' כמו שפרש רש"י. והוא מדברי רבותינו זכרונום לברכה על פסוק (במדבר כ"ב): "לך עם האנשים". וכן בשלוח מרגלים שהכרח משה רבנו עליו השלום בעצמו לשלחם, אף-על-פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה. וענין זה ראינו מרבנו זכרונו לברכה כמה פעמים, בפרט בענין ראש-השנה שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש-השנה, ושאלו אותו בעצמו והשיב להם שלא יהיו על ראש-השנה. והתחילו להתעקש, הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש-השנה, ועשה עצמו כמקפיד עליהם ונער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו ולא באו על ראש-השנה. ואף-על-פי-כן אנחנו זכיני להיות

וכן הוא נוהג לדורות שבששואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש צריך להשיב לאו, אף-על-פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישיב כל המניעות. על-כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך לזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל. ועוד תבין ענין זה במקומות אחרים שמדברים מענינים כאלה והבן מאד:

(נשמט מלעיל לענין ראש-השנה שצריכין להיות אצלו על ראש-השנה דיקא, אמר שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אפן, אף-על-פי-כן בראש-השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף-על-פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו זכרונו לברכה לא היה יכול לתקנם, אבל בראש-השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש-השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות):

תצא

בשנת תקס"ו בין כסה לעשור יצא רבנו זכרוננו לברכה מהמקוה ואמר שנתגלה לו בעת הזאת מן השמים איך יתנהגו אנשי-שלוֹמנו בעניני תעניתים כל ימי חייהם כמה תעניתים צריך כל אחד ואחד מאנשי-שלוֹמנו להתענות בכל שנה ושנה, ואיך ומתי יתענו. ואחר הימים טובים נכנסנו אליו כל אחד ואחד ביחוד ומסר לכל אחד ואחד צעטל [פתק] מתי יתענה. והיה כתוב אצלו צעטל בכתיבת ידו הקדושה איזה דברים ואיני יודע מה, כי לא נתן לראות בתוך גוף הצעטל רק כשישבתו אצלו לקבל הצעטל של הנהגת התעניתים שלי, אזי ראיתי אותו יושב על השלחן וצעטל כתוב לפניו ואיני יודע מה היה כתוב בתוכו. והיה יושב וחושב ומעין הרבה על אותו הצעטל, והיה מיגע עצמו הרבה קדם שזכיתי שיצא הדבור מפיו באיזה ימים בשנה אני צריך להתענות. ואחר-כך גלה לי הימים שאני צריך להתענות בהם, וצוה לכתבם על הניר לזכרון. והזהיר אותי מאד לזכרם ולבלי לאבד הצעטל שלי.

וצוה עלינו שבראש-השנה קדם שהוא אומר תורה בעת שהוא מכין עצמו לומר תורה אזי נקבל על עצמנו התעניתים שלנו שצוה עלינו, ואז בראש-השנה בשעת הכנתו לומר תורה יהיה קבלת

התעניתים הנ"ל על כל השנה בלה. ומי שלא יהיה על ראש-השנה לא יתענה כלל. וכן היה כשסמסר התעניתים לשאר אנשי-שלוֹמנו. כי כלם ספרו לי שהיה יושב על צעטל והיה יושב ומשתומם כפשעה חדא קדם שאמר הצעטל של הנהגת התעניתים לכל אחד. והיינו מבינים מדבריו שאלו התעניתים הם דברים יקרים והנהגות עליונות מאד מאד, אשרי שזכינו לקבלם ונמשך הדבר בערך שתי שנים.

אחר-כך כשבא מלמברג צוה עלינו שלא להתענות כלל. ואמר הלא מי שאינו זוכה להיות אצלי על ראש-השנה הוא אין לו להתענות כלל כנ"ל, ומי שזוכה להיות על ראש השנה הוא בודאי אין צריך להתענות כלל מאחר שזוכה להיות אצלי על ראש-השנה והבן.

ועין במקום אחר מזה מעלת מי שזוכה להיות אצלו על ראש-השנה. אחר-כך אמר אין אתם מרגישין כלל מה שעושין עמכם, כי בתחלה צויתי אתכם להתענות ואחר-כך צויתי שלא להתענות וכו'. כלומר כי בזה היה ראוי לנו להבין מעט מגדלתו, כי זה הענין שצוה עלינו להתענות ימים ידועים בשנה לכל אחד ואחד ימים מיחדים בפני עצמו, זה הענין הוא בודאי דבר גדול והשגה עצומה מאד שלא נשמע

או שאר ימים שאין מתעניין בהם, יהיה נדחה התענית ליום שלאחריו. וצוה עלי להיות נזהר באלו החדשים לקיים מצוות מעשר, ולהשתדל ולהתאמץ בכל עז במצוה זו בכל מה דאפשר. גם אחר שפטר אותי מהתעניות דברתי עמו מענין מצוה הנ"ל ואמר לי שאני צריך גם עתה לזהר בזה בכל עז, ואפלו בכל השנה כלה, רק באלו החדשים הנ"ל יותר ויותר:

מימים קדמונים, שזכה אדם לגלות לכל אחד ואחד בפרוטרוט הנהגת תעניתים לכל ימי חייו. ואף-על-פי שדבר זה גדול ועצום מאד, זכה אחר-כך למעלה והשגה יתרה, עד שלפי עצם קדשת מעלתו ומדרגתו שזכה אחר-כך, שוב אין אנו צריכים להתענות אפלו התעניתים שגלה לנו בתקף קדשתו. ומי שיש לו מח בקדקדו יכול להבין מעט מעצם גדלתו על-ידי-זה והבן. ואמר שאם יהיה חל אחד מימים אלו בשבת

שרייב אריין א מגשה פון תפלה וואס האט זיך מיט
דיר אין די טאג אפגעפילט, צו אפריסט זיין
אין רבי'נס זיכט

בְּחִינֹת אוֹיֵף ראש השנה

ראש השנה 1

א. אויב איינער וויל פארן צום צדיק אויף ראש השנה און דער צדיק זאגט אז ער דארף נישט קומען, וואס זאל ער טון ?

ער דארף פאלגן דעם צדיק

ער דארף פארן צום צדיק

ער זאל פארן אויף שמחת תורה

ב. פון ווען הערט שוין דער רבי אויב מען גרייט זיך צו סליחות, צום קומענדיגן ראש השנה?

די צווייטע נאכט ראש השנה

ערב יום כיפור

תיכף נאך ראש השנה

ג. וועלכע צייטן פלעגן די חסידים פארן צום רבי'ן?

ראש חודש ניסן, ראש השנה, שבועות

ראש השנה, שבת חנוכה, שבועות

ט"ו בשבט, ראש השנה, שבת חנוכה

ד. וועלכע לשון האט דער הייליגער רבי געזאגט אויף זיין ראש השנה?

מיין גאנצע זאך איז ראש השנה

קיין גרעסערס דערפון איז נישט דא

ביידע תשובות זענען ריכטיג

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתּוֹכְנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לִילְךָ וְלִנְסֵעַ לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלִהְיוֹת מְקַשֵּׁר תְּמִיד לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת דַּעְתִּי וּמַחְשַׁבְתִּי בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וְתַחֲמַל עָלַי בְּחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתַהֲיֶה בְּעֶזְרִי וְתַצִּילֵנִי מֵעַתָּה מִכָּל מִיּוֹנֵי מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת וּמִכָּל מִיּוֹנֵי פִגְּמֵי הַדַּעַת שְׁבַעוּלָם וְתַחַנְנֵנִי מֵאַתָּה חֲכָמָה דַּעַה בִּינָה וְהַשְׁכָּל, וְתוֹכְנֵנִי מֵהֲרָה לְקִדְשֵׁת הַמַּחְשָׁבָה בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּמְתִּיק וְתַבְטִיל כָּל הַדִּינָיִם מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

בְּחִינּוֹת אוֹיֵף רֵאשׁ הַשָּׁנָה

רֵאשׁ הַשָּׁנָה 2

א. ווען האט דער רבי געזאגט "עס איז קיין גרעסערס דערפון נישט דא, דאס מיינט אז מען דארף זיין ביים רבי'ן אויף ראש השנה?"

אין שטאט ברסלב תקס"ט צוויי יאר פאר זיין פטירה

אין ארץ ישראל ווען דער רבי איז דארט אנגעקומען ערב ראש השנה

אין אומאן ערב פון ראש השנה תקע"א צוויי-און-האלב וואכן פאר זיין פטירה

ב. וואס האט דער הייליגער רבי געזאגט? ווער ס'איז זוכה צו זיין ביי אים אויף ראש השנה איז רעכט ער זאל:

פאסטן ערב ראש השנה

זיין זייער זייער פרייליך

זיין פרייליך

ג. ווען דעם רבי'נס תלמידים פון דאשוב זענען געקומען צו אים האט ער געזאגט אז עס ווערט באשאפן א מלאך פון יעדע ?

קילאמעטער

רובל וואס מען האט באצאלט פאר די נסיעה

יעדע איינציגע טריט

ד. וואס זאגט דער רבי זאגט אויף די וועגן וואס מיר קומען צו פארן צו אים אז?

איך זע די ליכטיגקייט פון די וועגן

איך זע די שיינקייט אפילו פון די וועגן וואס איר פארט אהיים

איך ווינטש זיך איך זאל זוכה זיין צו זען די ליכטיגקייט פון די וועגן וואס איר פארט

וְנִזְכָּה לְקַבֵּל קְדוּשַׁת רֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל יְדֵי הַצְדִּיקִים אֲמִתִּיִּם, וְלִתְקַן כָּל הַתְּקוּנִים שְׂצָרִיכִין לְתַקַּן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁהוּא מְקוֹר הַדִּינִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה וְתִהְיֶה מִחֻשְׁבְּתָנוּ קְדוּשָׁה וּטְהוֹרָה תָּמִיד, וּבִפְרָט בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ אֲנֵא רְחוּם בְּרַחֲמֶיהָ הָרַבִּים תְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתִזְכְּנוּ וְתִתְחַנְּנוּ אֲזוּ לְקְדוּשַׁת הַמִּחְשָׁבָה בְּיוֹתֵר, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְּלֵנוּ שְׁלֵא יַעֲלֶה אֲזוּ עַל מִחְשְׁבְּתָנוּ שׁוּם מִחְשָׁבָה זָרָה וְחִיצוֹנָה כָּלֵל.

בְּחִינֹת אוֹיֵף ראש השנה

ראש השנה 3

- א. דער הייליגער רבי האט געהייסן מאכן א כרוז און אויסרופן אז?
 ווער עס קערט זיך צו וואס דער רבי זאגט זאל קומען צו אים אויף ראש השנה
 ווער עס איז מקורב צו אים זאל קומען צו אים אויף ראש השנה, קיינער טאר נישט פעלן
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ב. וועלכע לשון איז ריכטיג
 יא עסן נישט עסן, יא דאווענען נישט דאווענען, אבי דו זאלסט זיין ביי מיר אויף ראש השנה
 יא שלאפן נישט שלאפן, יא דאווענען נישט דאווענען אבי דו זאלסט זיין ביי מיר אויף ראש השנה
 יא עסן נישט עסן, יא שלאפן נישט שלאפן, יא דאווענען נישט דאווענען (בכוונה כראוי), אבי דו זאלסט זיין ביי מיר אויף ראש השנה
ג. דער רבי זאגט: "דער אויבערשטער ווייסט אז מיין ראש השנה האב איך באקומען..."
 א ירושה פון מיינע עלטערן
 א מתנה פון באשעפער
 בירושה פון מיין הייליגן זיידן דער בעל שם הקדוש זצוק"ל
ד. וויאזוי וויל דער רבי מען זאל זיך היינט פירן מיט דער ענין פון ספעציעלע תעניתים - פאסטן (וואס דער רבי פלעגט הייסן זיינע חסידים מקבל זיין ערב ראש השנה?)
 אויב מען איז געווען ביי אים אויף ראש השנה דארף מען פאסטן
 אויב מען איז נישט געווען אויף ראש השנה דארף מען פאסטן
 אויב מען איז געווען פעלט נישט אויס צו פאסטן, אויב מען איז נישט געווען העלפט נישט צו פאסטן
רק בְּשִׁמְךָ נָגִיל כָּל הַיּוֹם בְּאִמָּה וּבִירְאָה בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה גְדוּלָּה, בְּמִחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וְזָכוֹת וְצַחוֹת בְּתַכְלִית הַזְּכוֹת וְהַבְּהִירוֹת, עַד שֶׁנִּזְכָּה בְּכַח הַתְּקַשְׁרוֹת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, לְתַקֵּן וּלְבַרֵּר כָּל הַבְּרוּרִים בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, לְבַרֵּר כָּל נִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה מֵעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, וּלְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים שְׁבַעוּלָם מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

תיקון הכללי

היום. כי יומם וְלילה תִּכְבַּד עָלַי יְדָד נִהַפֵּד
לְשֵׁדִי בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סִלְהָ. חֲטָאתִי אֹדִיעֵךְ וְעֹנִי
לֹא כִסִּיתִי אִמְרֹתַי אֹדְדָה עָלַי פְּשָׁעֵי לְהָ וְאִתָּה
נִשְׂאתָ עֹן חֲטָאתֵי סִלְהָ. עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל
חֲסִיד אֱלֹהֵיךָ לְעֵת מִצְאָה רַק לְשֹׁטֵף מִיַּם רַבִּים
אֲלֵיו לֹא יִגִּיעוּ. אִתָּה סִתֵּר לִי מִצַּר תִּצְרֵנִי רַבִּי
פִּלְטָה תִּסּוּכְבְּנֵי סִלְהָ. אֲשַׁכִּילֶךָ וְאוֹדֶךָ בְּדָרְךָ זֶה
תִּלְדֵּךְ אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינַי. אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כִּפְרָד
אִיזֵן הַבַּיִת בְּמִתְגַּב וְרִסֹן עֲדִיו לְבָלוּם כָּל קָרֵב
אֱלֹהֵיךָ. רַבִּים מְכַאֲבִים לְרַשָּׁע וְהַכּוֹטֵט בְּה' חֲסֵד
יִסּוּכְבְּנוּ. שְׂמַחוּ בְּה' וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל
יִשְׂרָאֵל בָּב.

לְמַנְצָה מִזְמוֹר לְדָוִד. אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֵל
דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ ה'. ה' יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ
[וְאֲשֶׁר] בְּאֶרֶץ וְאֵל תִּתְנַהֵג בְּנַפְשׁ אִיבֵיו. ה'
יִסְעֲדֵנוּ עַל עֲרֵשׁ דָּוִי כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפֶּכֶת בְּחֵלְיוֹ.
אֲנִי אִמְרֹתֵי ה' חֲנִנִי רַפְּאֵה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ.
אִיבֵי יִאֲמְרוּ רַע לִי מִתִּי יְמוֹת וְאֲבָד שְׁמוֹ. וְאִם
בָּא לְדָאוֹת שְׂוֹא יִדְבֵר לְכוּ יִקְבֹּץ אֹן לֹו יִצְא
לְחוּץ יִדְבֵר. יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׂוּ כָּל שִׁנְאֵי עָלַי
יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי. דָּבַר בְּלִיעֵל יִצּוֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר
שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לָקוּם. גַּם אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר
בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לְחַמֵּי הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב. וְאִתָּה
ה' חֲנִנִי וְחֲקִימֵנִי וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם. בּוֹזֵאת יְדַעְתִּי
כִּי חֲפֵצֶת בִּי כִּי לֹא יִדְעֵה אִיבֵי עָלַי. וְאֲנִי בְּתַמִּי
תִּמְכַּת בִּי וְתִצְיַכְנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם. יָד בְּרוּךְ ה'
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

לְמַנְצָה מִשְׁכִּיל לְבָנֵי קָרַח. כְּאִל תִּעְרַג עַל
אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשִׁי תִּעְרַג אֱלֹהִים. צְמָאָה
נַפְשִׁי לְאֵלָקִים לֹאֵל חֵי מִתִּי אֲבוֹא וְאֶרְאֶה פָנֵי

לְכוּ נִרְנְנָה לְהָ נִרְיַעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ. נִקְדְּמָה
פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נִרְיַע לּוֹ. כִּי אֵל גְּדוֹל ה'
וּמְלֹךְ גְּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים

הַרְיֵנִי מִזְמֵן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת
בְּרָאֵי לְשֵׁם יְחִוֵּד קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵינָתָה
בְּרַחֲלֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם
בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

הַרְיֵנִי מִקְשֵׁר עֲצָמֵי בְּאִמְרֹת הַעֲשֵׂרָה
מִזְמוֹרִים אֲלוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים
שְׁבֹדוֹרְנֵנוּ. וּלְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים שׁוֹכְנֵי
עַפְרָה. קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּוָה. וּבִפְרֹט לְרַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נֹכַח מְקוֹר חֲכָמָה
רַבְּנוּ נַחְמֵן בֶּן פִּינְאָה שְׁגָלָה תִּיקוֹן זֶה. זְכוֹתָם יִגַּן
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן

מִכְתָּם לְדָוִד שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בְךָ. אִמְרֹת
לְהָ אֵל-נִי אִתָּה טוֹבָתִי בַל עֲלֶיךָ. לְקְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּוָה וְאֹדִירֵי כָּל חֲפִצֵי כֶּם. יִרְכוּ
עֲצוּבוֹתָם אַחַד מִהֲרוּ בַל אִסִּיף נִסְכֵיהֶם מִדָּם וּבַל
אֲשֵׁא אֶת שְׁמוֹתָם עַל שְׁפֵתִי. ה' מִנֵּת חֲלָקֵי וְכוֹסֵי
אִתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי. חֲכָלִים נָפְלוּ לִי בְנַעֲמִים אִף
נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי. אֲכַרְךָ אֵת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אִף
לִילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיוֹתַי. שׁוֹיִתִּי ה' לְנִגְדֵי תְמִיד כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט. לְכֵן שְׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי אִף
בְּשָׂרִי יִשְׁכֵן לְבִטָּחָה. כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֹׂאוֹל
לֹא תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרָאוֹת שַׁחַת. תוֹדִיעֵנִי אֶרְחַ
חַיִּים שֶׁבַע שְׂמֻחוֹת אֶת פָּנֶיךָ נַעֲמוֹת בִּימִינֶךָ
נִצַּח.

לְדָוִד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי פְּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה.
אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב ה' לּוֹ עֹן וְאִין בְּרוּחוֹ
רְמִיָּה. כִּי הַחֹרְשֵׁתִי כָּלוּ עֲצָמֵי בְּשֹׁאֲתַי כָּל

אֱלֹהִים. הִיְתָה לִי דְמַעְתִּי לַחֵם יוֹמָם וּלְלֵילָה
בְּאֹמֶר אֱלֹהֵי כָל הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ. אֱלֹהֵי אֲזַכְרָה
וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בְּסֶדֶק אֲרָדָם עַד
בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹגֵג.
מִה תִּשְׁתַּחֲוֶי נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחִילִי
לְאֱלֹקִים כִּי עוֹד אֲרֹדְנָה יְשׁוּעוֹת פְּנִי. אֱלֹהֵי
עָלִי נַפְשִׁי תִּשְׁתַּחֲוֶה עַל כֵּן אֲזַכְרְךָ מֵאַרְצָן
יְרֵדָן וְחַרְמוֹנִים מִהַר מִצְעֵר. תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם
קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְדִּי עָלַי
עֲבֹר. יוֹמָם יִצְחָה ה' חֲסֵדוֹ וּבִלְלֵילָה [שִׁירֹד]
עִמִּי תִּפְלָה לֹאֵל תִּי. אֲזַכְרָה לֹאֵל סִלְעִי לְמָה
שִׁכַּחְתִּנִּי לְמָה קָדַר אֱלֹהֵי בְּלַחֲץ אוֹיְבִי. בְּרִצָּח
בְּעֲצֻמוֹתַי חֲרַפְנִי צוֹדְרִי בְּאֹמֶרֶם אֱלֹהֵי כָּל
הַיּוֹם אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ. מִה תִּשְׁתַּחֲוֶי נַפְשִׁי וּמָה
תַּהֲמִי עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹקִים כִּי עוֹד אֲרֹדְנָה
יְשׁוּעַת פְּנֵי וְאֱלֹהֵי.

לְמַנְצַחַת עַל יְרוּתוֹן לְאֶסֶף מִזְמוֹר. קוֹלִי אֶל
אֱלֹהִים וְאֲצַעֲקָה קוֹלִי אֶל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי. בְּיוֹם צִרְתִּי אֲדַנִּי דְרִשְׁתִּי יְדִי לִלְלָה נִגְרָה
וְלֹא תִפּוֹג מֵאַנְהָה הַנְּחָם נַפְשִׁי. אֲזַכְרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סִלָּה. אַחֲזַת
שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר. חֲשַׁבְתִּי
יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים. אֲזַכְרָה נִגְיַנְתִּי
בְּלִילָה עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה וְיִחַפֵּשׂ רוּחִי.
הֲלַעֲלוּמִים יִנְחֵה אֲדַנִּי וְלֹא יִסִּיף לְרִצּוֹת
עוֹד. הָאֶפֶס לְנִצָּחַת חֲסֵדוֹ גָּמַר אֲמַר לְדַר
וְדַר. הַשְׁכַּח חֲנוּת אֶל אִם קִפְץ בְּאֶף רַחֲמָיו
סִלָּה. וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא שְׁנוֹת יָמַי עֲלִיוֹן.
[אֲזַכְרָה] מֵעֲלִילִי יֵה כִּי אֲזַכְרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ.
וְהִגִּיתִי כָּכָל פְּעֻלְךָ וּבְעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גְּדוֹל בְּאֱלֹקִים.
אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֹא הוֹדַעַת בְּעַמִּים עוֹד.
גֹּאֲלַת בְּזוֹרֵעַ עֲמָךְ בְּנֵי יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סִלָּה.
רֵאוּךְ מִיָּם אֱלֹהִים רֵאוּךְ מִיָּם יַחִילוּ אֶף יִרְגְּזוּ
תְּהַמּוֹת. זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נְתַנּוּ שְׁחָקִים
אֶף חֲצִצְיָדִי תִתְחַלְכוּ. קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגֵּל הָאִירוֹ
בְּרַקִּים תִּבְלֵ רְגֹזָה וְתִרְעַשׂ הָאֲרֶץ. בְּיָם דְּרָכְךָ
וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נָדְעוּ.

לְמַנְצַחַת אֶל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלְחָה
שְׂאוֹל וְיִשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ. הַצִּילֵנִי
מֵאִיְבֵי אֱלֹהֵי מִמְתַּקוּמִי תִשְׁגַּבְנִי. הַצִּילֵנִי
מִפְּעֻלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דְמִים הוֹשִׁיעֵנִי. כִּי הִנֵּה
אֲרַבּוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא פִשְׁעִי וְלֹא
חֲטָאתִי הִי. בְּלִי עוֹן וְרִצּוֹן וְיִכּוֹנְנֵה עוֹרָה
לְקִרְאָתִי וְרָאָה. וְאַתָּה ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיֵּצָה לְפָקֶד כָּל הַגּוֹיִם אֶל
תַּחַן כָּל בְּגַדֵי אֹן סִלָּה. יִשׁוּבוּ לְעֶרֶב יְהִמוּ
כְּכֹלֵב וְיִסּוּכְבוּ עִיר. הִנֵּה יִבְיַעוֹן בְּפִיהֶם
חֲרֻבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שִׁמְעֵה וְאַתָּה
ה' תִּשְׁחַק לְמוֹ תִלְעַג לְכָל גּוֹיִם. עוֹז אֱלֹהֵי
אֲשַׁמְרָה כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגַּבֵּי. אֱלֹהֵי חֲסֵדִי
יִקְדֵּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרִי. אֶל תִּהְרַגְם פֶּן
יִשְׁכַּחוּ עִמִּי הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילְךָ וְהוֹדִידְמוּ מִגִּנְנֵה

נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדרך ודרך. בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד עולם אתה אל. תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם. כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר ואשמודה כלילה. זרמתם שנה יהיו בבקר כחציר יחלה. בבקר יציי וחלה לערב ימולל ויכש. כי כלינו באפך ובחמתך נבהלנו. שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך. כי כל ימינו פנו בעברתך כלינו שנינו כמו הנה. ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי גז חיש ונעפה. מי יודע עז אפך וכיראתך עברתך. למנות ימינו כן הודע ונבא לכב חכמה. שובה ה' עד מתי והנחם על עבדיך. שבענו בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו. שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה. יראה אל עבדיך פעלך והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו. שירו לו זמרו לו שיהו בכל נפלאותיו. התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי ה'. דרשו ה' ועזו בקשו פניו תמיד. זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטי פיו. זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו. הוא ה' אלהינו בכל הארץ משפטיו. זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור. אשר ברת את אברהם ושכועתו לישחק. ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם. לאמר לך

אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם. בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה. ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל עם אחר. לא הניח אדם לעשקם ויזכח עליהם מלכים. אל הגעו כמשיחי ולנביאי אל תרעו. ויקרא רעב על הארץ כל מטה לחם שבר. שלח לפניכם איש לעבד נמכר יוסף. ענו בכבל רגליו [רגלו] ברזל פאה נפשו. עד עת בא דברו אמרת ה' צרפתהו. שלח מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו. שמו אדון לביתו ומשל בכל קנינו. לאסר שריו בנפשו וזקניו יחכם. ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ חם. ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו. הפך לבם לשנא עמו להתנכל בעבדיו. שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו. שמו כם דברי אתותיו ומפתים בארץ חם. שלח חשך ויחשך ולא מרו את דברו. הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם. שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם. אמר ויבא ערב פנים בכל גבולם. נתן גשמייהם ברד אש להכות בארצם. ויד גפנם ותאנתם וישבר עץ גבולם. אמר ויבא ארבה וילק ואין מספר. ויאכל כל עשב בארצם ויאכל פרי אדמתם. ויד כל בכור בארצם ראשית לכל אונם. ויוציאם בכסף וזהב ואין בשכטיו כושל. שמח מצרים בצאתם כי נפל פחדם עליהם. פרש ענן למסך ואש להאיר לילה. שאל ויבא שלו ולחם שמים ישביעם. פתח צור ויזובו מים הלכו בציות נהר. כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו. ויוציא עמו כששון פרנה את בחיריו. ויתן להם ארצות גוים ועמל לאמים יירשו. בעבור ישמרו

חקיו ותורתיו ינצרו הללו זה.

על נהרות ככל שם ישכנו גם בכינו בזכרנו
את ציון. על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו. כי
שם שאלונו שוכנו דברי שיר ותוללינו שמחה
שירו לנו משיר ציון. איך נשיר את שיר ה' על
אדמת נכר. אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני.
תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא
אעלה את ירושלים על ראש שמחתי. זכר ה'
לכני אדום את יום ירושלים האמרים ערו ערו
עד היסוד בה. בת ככל השדודה אשרי שישלם
לך את גמולך שגמלת לנו. אשרי שיאחו ונפיץ
את עלליך אל הסלע.

הללו יה הללו אל בקדשו הללוהו בקויע
עזו. הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו.
הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור.
הללוהו בתף ומחול הללוהו כמנים ועוגב.
הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי
תרועה. כל הגשמה תהלל יה הללו יה.

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב ה' שבות
עמו יגל יעקב ישמח ישראל. ותשועת צדיקים
מה' מעוזם בעת צרה ויעזרם ה' ויפלטם ויפלטם
מרשעים ויושיעם כי חסו בו.

שרייב אריין 10 זאכן וואס די קלאסט זאלן
זאג באשפרייך, אויף די אמתות וואס די האלט
באקומען פונעם הייליגן רבי'ן אין די טעג...

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

(9)

(10)

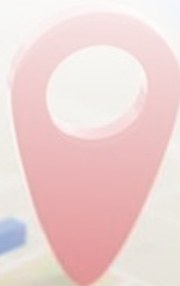

דער רבי האט געזאגט איך וואונטש זיך צו זען די ליכטיגקייט פון די וועגן, וועלכע לענדער איבער דער וועלט וועט ליכטיג ווערן דאס יאר ערב ראש השנה תשפ"ה?

אריין אין די קעסטל רעזעניסט די אלע לענדער וואו אינעם יאר וועט אויפן וועג צום רבי'ן

ק	ר	א	מ	נ	ע	ד	ז	י	ט	א	ק	ע
ד	ס	ק	מ	ע	י	ר	א	ג	ל	ו	ב	י
נ	א	ל	ט	י	ר	ג	ד	ת	ה	נ	מ	ל
א	ל	ד	ד	י	ט	ה	ר	ג	ג	ש	א	א
ל	ט	ד	ג	ק	ת	ר	ה	נ	א	ת	ק	ר
ש	ש	ש	ל	א	ש	ש	א	ת	ה	ר	ס	ט
ט	נ	ר	א	ו	ל	ה	י	ז	מ	י	י	ס
י	ג	א	ג	ו	י	א	ק	ג	י	נ	ק	ו
י	ל	ג	ו	א	ד	ש	ה	ז	ל	ל	א	א
ד	א	ק	ט	ל	א	ג	י	ט	נ	ש	ג	ר
ט	נ	ר	ר	ק	י	א	ג	נ	ט	י	ט	ה
ש	ד	י	א	ט	ל	ל	ד	ט	ש	ש	ו	ה
ת	ט	י	ש	ש	ו	ג	ט	י	ט	מ	ט	ו
נ	ש	ט	ס	ש	א	ש	א	ש	י	נ	א	ש
ו	א	ג	ל	ט	ד	ל	א	ר	ש	י	א	ר
מ	י	י	ק	ר	ש	ט	ש	ק	י	ר	ש	מ

בעלגיע	ראמעניע	אמעריקע
האלאנד	טשעכסלאוואקיי	קאנאדע
גריכלאנד	ווין (עסטרייך)	אוסטראליע
שפאניע	בולגאריע	מעקסיקא
פארטוגאל	מאלדאווע	בראזיל
איטאליע	טערקיי	ארץ ישראל
דענמארק	דייטשלאנד	ענגלאנד
	פראנקרייך	פולין
	ארגענטינא	אונגארין

מודעה חשובה

מיט גרויס פרייד ווילן זיך אייך ערויע זיין אז בעז"ה וועלן די קינדער זיך צאמנעמען
אין אומאן

ווער איז געלאדנט?

אלע קינדער און בחורים וועלכע לערנען אין 'עתמידים והודעתם לבנך',
אלע קינדער און בחורים וואס האבן געלערנט דארט אין דער פארנאנגענהייט,
און אלע וועלכע ווילן זיך אוועקוקן זיך אנצושליסן אין דער עתמידים.

ווען?

שבת (נאך ראש השנה) האדיט, 2:30 נאכמיטאג.

וואו?

אין בית העדרש דחסידי ברסלב
(אוהל ר' שעשוון [שווארטז])
5 טוילסטו, אומאן.

תיקון הכללי אינאיינעם,
סיפורים, און נאך בעז"ה.

נינוס הנג לתלמידי המתמידים

וואס? א דייכער פראגראם בעז"ה לכבוד יום טוב
פארוועמען? פאר די תלמידי המתמידים
ווען? ביים רבי'נס יארצייט ה"י תשרי
זייגער? מער פרטים אויפן טעלעפאן ליין
וואו? אין חברים שטיבל אויפן טעלעפאן ליין

כאפ א כענקל און נעם דעם טעלעפאן אין האנט...

מתמידים זהודעתם לבניד

עפנט אויף אירע טויערן

מיט פרישע איבעראשונגען

אמעריקע

646-585-2977

ענגלאנד

020-376-97807

אריזן ישראל

073-351-7202

הער זייער אויב... כאפט אויך אט אט אט

פרישע נייע סופריזעס / איבעראשונגען צום נייעם זמן.

א געשמאקע מתמידים פאר יעדע ברסלב'ע אינגל איבער דער וועלט.

פרישע מעשיות טעגליך דערציילט דורך חשוב'ע ברסלב'ע אינגעלייט

גדלות, מתינות, סיומים פאר די טייערע קינדער.

געשמאקע שיעורים, הלכה, חיזוק, מדות און סיפורי מעשיות און נאך.

א מנין אינגעלייט לייגן אריין בעז'ה בחות אז יעדעס אינגל זאל באקומען זיין אוצר / נקודה.

אן אינהאלטסדייבע חברים שטיבל.